

35 jaar de gouwe slak

In het artikel over twee ijzeren steekhengsten, in SdZ 2015.10, is ten onrechte de indruk gewekt, dat *de gouwe slak* vanaf 1979 tot heden in het bezit is geweest van de huidige eigenaar. Ook het ware relaas over de vele verbeteringen aan het scheepje was verre van volledig en daarom hier het complete verhaal.

Tekst **Wim de Bruijn** Foto's **Fam. Rijnveld**

Joke Rijnveld was met haar man al een tijdje op zoek naar een geschikte, maar niet te dure boot. In 1977 stond er een advertentie in de vaakrant van *De Telegraaf*: hoogaars te koop. Het scheepje heette toen *Goevaert*. Zo gauw ze het schip in Hindeloopen zagen liggen, waren ze verliefd op de lijn. Het schip was van Ton Bruns, die later, van 1996-2001, met zijn andere zeiljacht *Tonkin* een reis om de wereld maakte. De hoogaars werd gekocht door de familie Rijnveld en van Hindeloopen verkast naar Sloten en daarvandaan naar Aalsmeer waar jachthaven Dragt jarenlang de thuishaven was. Op de Westeinder werd veel gezeild. Opkruisen van lager wal naar de hoge wal en dan voor de wind terug. Zo werd met twee opgroeiende kinderen 24 jaar met *de gouwe slak* gezeild, tot Joke's man ziek werd en in 2001 overleed. Daarna heeft de bevriende familie Payens er nog enige jaren mee gevaren en het droevige afscheid was eind 2012 in een verkoophaven in Aalsmeer.

Mastreparatie 1980

Enkele jaren nadat ze de steekhengst kochten bleek de masttop zo verrot dat het beslag met hanepoot en al uit het hout werd getrokken. Mastenmaker Van der Neut zag als enige oplossing een nieuwe mast, maar die was voor hen onbetaalbaar.

Zelf repareren dus. Een oude timmerman zaagde een fraaie schuine las een stuk onder de hommer en onder dezelfde schuinite een nieuwe in de - nog vierkant gelijmde - masttop. De twee delen werden aan elkaar gelijmd en het schaven en schuren kon beginnen. De steekhengst had na verloop van tijd weer een solide mast. Met handige vrienden kun je veel bereiken. Zo werd het nieuwe mastbeslag gemaakt door Ruud van der Gaag. Dat de las solide was bleek later toen

links: Het S-vormig geschilderde achterschip doet denken aan het kontje van een hoogaars. De steekhengst werd dan ook te koop aangeboden als "hoogaars"

rechts: De slak als roerklik, glimmend in de zon

een andere vriend het schip met de masttop tegen een te lage brug aan voer. De schade was nihil; alleen het 'mannetje' met de hemelboenderschoot los en viel in het water! In 1980 maakte Giel Payens

boven: Het kunstwerk waaraan de steekhengst zijn naam dankt, inclusief met bladgoud belegd slakkenhuis

rechtsboven: Aan de voorsteven werd een loefbijter gelast, voor meer koersstabiliteit en minder verlijeren

rechts: Het nieuwe vlak en de kimgang onder de gouwe slak

nieuwe zwaarden met een vleugel profiel, die de platte oude zwaarden vervingen. Later maakte hij ook een nieuw roer. Ook de oude, gemariniseerde Mercedes diesel was al rond 1980 vervangen door een Vetus diesel. In 1991 werd er een nieuwe giek aangeschaft en werd een nieuw grootzeil van katoen/polyester besteld bij Simon den Boer. Ook de klein uitgevallen kombuis werd door Giel aanzienlijk verbeterd.

IJzerwerk vernieuwd

De bovenkant van het boeisel was hier en daar zo verroest dat de vaak aan boord aanwezige honden zich konden bezeren aan de scherpe randen. Dus werd er in 1990 door Ruud van der Gaag en John Meeuwisse een strook boeisel vervangen en tevens een plat er tegen aan gelast, zodat een potdeksel werd verkregen. Nu was er ook meer houvast voor nieuwe wandputtings die aan het boeisel werden gelast. Tevens werden de oude, zeer eenvoudige, zwaardliertjes vervangen door solide zwaardlieren. Ruud maakte ook een koekoek zodat er meer licht in de kajuit kwam.

Het achterschip wijkt af van de tekening van Gerrit Schutten, ook de voorsteven valt veel meer, het is bijna de voorsteven als van een hoogaars.

rechts: Het bovenste deel van het boeisel werd vervangen omdat het oude te slecht was geworden

Om het schip toch een 'hoogaarskontje' te geven schilderde Joke de S-vormige lijn die kenmerkend is voor een hoogaars op het achterschip (zie vaarfoto). Zoals ook de naam die er na elke schilderbeurt met de hand werd opgezet.

Door jachtwerf De Vries werd in 2001 het vlak compleet gedubbeld omdat het oude vlak 'op' was. Ook de kimplaat werd gedubbeld (zie foto rechts). Tevens werd er een stalen loefbijter aan de steven gelast, wat de koersstabiliteit zeker verbeterde en het verlijeren tegenging.

De schelp van de slak die als roerklik op het roer zat leek aanvankelijk erg op een Duitse legerhelm. Joke kon dat als beeldend kunstenaar niet aanzien en hakte net zo lang tot het een waardig slakkenhuis was geworden. Daarna werd de schelp met

bladgoud bekleed, zodat het schip haar naam *de gouwe slak* nu met ere draagt. Aan Simon den Boer werd opdracht gegeven om een nieuwe - door Giel Payens ontworpen - grotere fok te maken. De niet veel gebruikte kluiver werd gehandhaafd. Henk Hortensius maakte fraaie pokhouten jufferblokken voor de talrepen aan de wanten. Uiteindelijk moest er ook een nieuwe kuip in het achterschip worden gelast, dat laswerk werd ook door De Vries uitgevoerd. Het nieuwe houtwerk, gemaakt door timmerbedrijf Outshoorn, kwam van mooi, droog sloophout en de kuip zag er daarna weer als nieuw uit. In september 2012 werd "de slak" met pijn in het hart verkocht aan de heer Van Stokkum. De rest van het verhaal is terug te lezen in Spiegel nummer 10 van vorig jaar. ☺

